

Enheten för arbetsmarknadsstatistik
Eric Hellsing

Långtidsfrånvarande som inte klassas som sysselsatta enligt nya ramlagen

Bakgrund

Införandet av EU:s nya ramlag (förordning 2019/1700) för den sociala statistiken innebär för AKU:s del vissa förändringar i definitionen av sysselsatta, av urval, målpopulation och i den ordning som frågorna ställs. En av de variabler som påverkas av dessa ändringar är variabeln sysselsatta. I samband med införandet av den nya ramlagen anpassas definitionen på sysselsatta till den definition som fastställts av ILO:s 19:e resolution¹.

Enligt ILO:s 19:e resolution exkluderas vissa personer ur gruppen sysselsatta. Det rör sig om personer som av vissa frånvaroskäl är helt frånvarande från arbetet och där frånvaron är tre månader eller längre. Detta gäller bland annat helt tjänstlediga utan lön, permitterade, frånvarande pga. arbetsbrist, uppsagda utan arbetsplikt, föräldralediga som inte är berättigade till föräldrapenning samt säsongarbetande som inte utför något arbete kopplat till detta under innevarande säsong. Även tidigare klassades personer som var uppsagda utan arbetsplikt som ej sysselsatta i AKU. Det går dessvärre inte att ta fram några uppgifter över hur vanligt förekommande det var. I samband med att uppgiftslämnarna svarade att orsaken till deras frånvaro från arbetet var att de var uppsagda utan arbetsplikt ledde det svaret till en så kallad omklassning. Intervjun gjordes då om som att de inte var sysselsatta och någon fråga om orsak till frånvaro ställdes då inte. För övriga grupper skiljer sig däremot den nya definitionen däremot mot tidigare klassning.

Konsekvens av definitionsförändringen

Konsekvensen av definitionsförändringen blir, jämfört med tidigare definition, färre sysselsatta i och med att vissa grupper med längre frånvaro från arbete inte räknas med. För AKU januari 2021 innebär

---

¹ ILO – Resolution from 19:th International Conference of Labour Statisticians 2013

detta att cirka 61 000 personer som varit helt frånvarande från sitt arbete under referensveckan inte klassas som sysselsatta.

Tester som gjordes under delar av 2020 visade på en minskning av antalet sysselsatta med ungefär 30 000 som en följd av definitionsförändringen. Utfallet för AKU januari innebär en minskning i antalet sysselsatta som är dubbelt så stor. Huruvida skillnaden på dryga 60 000 är konstant över tid återstår att se och eventuellt tidsseriebrott kommer att kartläggas genom dubbelmätning under 2021 och genom analys av resultaten. I tabell 1 nedan redovisas hur den grupp som under januari månad har varit eller säger sig komma vara helt frånvarande från sitt arbete längre tid än tre månader, och som därmed inte längre klassificeras som sysselsatta i AKU, fördelar sig utifrån skäl till frånvaron.

Under januari 2021 bestod den största gruppen som inte längre klassificeras som sysselsatta av personer som varit frånvarande från arbetet som en följd av studier (21 000 personer). Andra vanliga skäl till frånvaro är att man varit uppsagd (5 500 personer), att man varit permitterad (5 300 personer) eller att man varit frånvarande hela referensveckan som en följd av tillfällig arbetsbrist (5 300 personer). Korttidspermitterade som är eller kommer vara helt frånvarande från arbetet tre månader eller mer klassas inte som sysselsatta.

Tabell 1 Antal personer i åldern 15–74 år som förväntas vara frånvarande från arbetet under mer än tre månader och som därmed inte klassificeras som sysselsatta, januari 2021

Efter frånvaroskäl	Antal
Studier (utan lön)	21 100
Annan tjänstledighet (än föräldraledig och ledig för studier)	7 300
Uppsagd (får inte behålla sin tjänst efter uppsägningstidens slut)	5 500
Permitterad under bestämd tidsperiod (har kvar sin tjänst)	5 300
Arbetsbrist, tillfällig (för person som inte går in under permitterad eller uppsagd)	5 300
Lågsäsong för säsongarbeten	4 600
VAB (Vård av barn)	4 600
Annan anledning eller svar saknas	7 500
Långtidsfrånvarande som inte klassas som sysselsatta	61 200

I tabell 2 nedan redovisas vilken arbetskraftstatus de ca 61 000 långtidsfrånvarande individerna som inte längre klassas som sysselsatta hade i AKU januari 2021. Den stora merparten, 50 600 personer, hamnar utanför arbetskraften medan 10 600 klassas som arbetslösa.

Tabell 2 Antal personer i åldern 15–74 år som förväntas vara frånvarande från arbetet under mer än tre månader och som därmed inte klassificeras som sysselsatta januari 2021

Efter arbetskraftsstatus	Antal
Ej i arbetskraften	50 600
Arbetslösa	10 600
Långtidsfrånvarande som inte klassas som sysselsatta	61 200

Av de 50 600 personer som hamnar utanför arbetskraften var det 8 700 som var latent arbetssökande, dvs. personer som både hade velat och kunnat ta ett arbete under referensveckan men som inte sökt något arbete.

I tabell 3 nedan redovisas uppgifter över vad de 50 600 personer som under januari 2021 hamnar utanför arbetskraften huvudsakligen betraktade sig som. Drygt 40 procent av dessa, motsvarande 20 800 personer, betraktade sig i huvudsak som studerande. Cirka 17 procent, motsvarande 8 600 personer, betraktade sig i huvudsak som arbetande.

Tabell 3 Antal personer i åldern 15–74 år som förväntas vara frånvarande från arbetet under mer än tre månader och som är klassade som ej i arbetskraften januari 2021

Efter huvudsaklig verksamhet	Antal
Studerande eller är skolelev	20 800
Arbetande	8 600
Pensionär (ålders- eller avtalspensionär)	8 600
Tar hand om egna barn eller sköter hemmet	3 200
Arbetssökande eller arbetslös	3 100
Annat	6 300
Långtidsfrånvarande som klassas som ej i arbetskraften	50 600